

UZASADNIENIE

Regionalny dyrektor ochrony środowiska zgodnie z delegacją ustawową zawartą w treści art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 poz. 2134 ze zm.) ustanawia plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia. W tej sytuacji posiada również kompetencje do zmiany przedmiotowego aktu prawnego.

W dniu 6 grudnia 2013 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku podpisał Zarządzenie Nr 45 w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Miasteczko Jeziora Lobeliowe PLH220041. Zarządzenie opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego z dnia 24 grudnia 2013 r. poz. 4713. Weszło ono w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Już po wejściu w życie zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Miasteczko Jeziora Lobeliowe PLH220041, Minister Środowiska w ramach kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespółonej administracji rządowej, działając na podstawie § 5 ust. 2 i 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespółonej administracji rządowej (Dz. U. Nr 222, poz. 1754), pismem z dnia 26 marca 2014 r. nr DP-074-64/6026/13/JJ, stwierdził uchybienia uzasadniające zmianę zarządzenia we własnym zakresie.

Stwierdzono w nim uchybienia w postaci wykroczenia poza zakres przedmiotowy działań ochronnych, określony w art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W interpretacji Ministra Środowiska zapis dotyczący dostosowania gospodarki przestrzennej i ściekowej w zlewni jezior do wymogów ochrony siedliska, wiąże się z przyznaną radzie gminy kompetencją do kształtowania gospodarki przestrzennej na terenie gminy, o czym stanowi art. 3 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 r. poz. 778 ze zm.).

Zgodnie z uwagą Ministra, cyt. *„ustawodawca dopuścił możliwość ingerencji w zagospodarowanie przestrzenne w związku z funkcjonowaniem form ochrony przyrody jedynie poprzez ustalanie wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych: studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego”*.

Również działanie dla siedliska 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska w pkt 2) *„Dostosowanie gospodarki rolnej w zlewni do wymogów ochrony siedliska - utworzenie wokół torfowiska wyłączonozonego z użytkowania pasa trwałej zieleni o szerokości 10 m”*, jest wg Ministra Środowiska niezgodne z art. 7 Konstytucji RP.

Zgodnie ze wskazaniem Ministra Środowiska i w ramach autokorekty aktu oraz zgodnie z aktualizacją Standardowego Formularza Danych dla obszaru Natura 2000 Miasteczko Jeziora Lobeliowe PLH220041, przeprowadzoną przez Generalną Dyрекję Ochrony Środowiska w styczniu 2016 r. na wniosek RDOŚ w Gdańsku:

w załączniku nr 2 zmienianego zarządzenia, który przyjął brzmienie jak załącznik nr 1 do zarządzenia zmieniającego, dotyczącym mapy obszaru Natura 2000:

- poprawiono czytelność mapy obszaru Natura 2000;

w załączniku nr 3 zmienianego zarządzenia, który przyjął brzmienie jak załącznik nr 2 do zarządzenia zmieniającego, dotyczącym Identyfikacji istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony:

- dla wszystkich siedlisk katalog zagrożeń uzupełniono o kody zagrożeń, zgodnie z Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000, Wersja 2012.1, Załącznik nr 5 „Lista

referencyjna zagrożeń, presji i działań Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, Europejska Agencja Środowiska (EEA), ostatnia aktualizacja: 12.04.2011”;

- uzupełniono zagrożenia istniejące dla siedliska 3110 o nowe: „K02.02 nagromadzenie materii organicznej – opad liści olchy, zalegających na brzegach i dnie jezior oraz K01.03 wyschnięcie – z powodu kilkumiesięcznej suszy zaobserwowano obniżanie poziomu wody w jeziorach o kilka metrów” – zgłoszone podczas spotkania dyskusyjnego oraz o zagrożenia przesunięte z działań: H01.08 - rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych, E01.03 – zabudowa rozproszona, E03.01 - pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych (niewłaściwa gospodarka przestrzenna i ściekowa w zlewni jezior, prowadzona bez uwzględnienia wymogów ochrony siedliska: lokalizacja wszelkich obiektów budowlanych, w tym tymczasowych, również niezwiązanych trwale z gruntem, za wyjątkiem obiektów małej architektury drewnianej, usuwanie trwałej zieleni wokół jezior - lasów, trwałych użytków zielonych; brak organizacji gospodarki ściekowej w system kanalizacji, nieszczelność zbiorników bezodpływowych (w pasie 100 m wokół jezior, na działkach nr: 57/4, 57/5, 143, 146/1 (obręb Zadry), 57/6, 138 (obręb Dolsko), 116, 117 (obręb Lubkowo), część działek nr: 42, 46/1, 47/1, 51/2, 52/1, 52/2, 53/1, 60/1, 61/1 (obręb Przęsin), 57/7, 141, 142/4, 147 (obręb Zadry), 23/2, 51/5, 93/1, 93/3, 94/1, 94/2, 113, 114, 115, 118, 119/1, 119/2, 160 (obręb Lubkowo), 51/6, 93, 95/4, 96, 133, 134, 135, 136, 136/1 (obręb Dolsko), 123 (obręb Trzcinnno);
- usunięto siedlisko 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion* i zapis dotyczący *niezidentyfikowania zagrożeń dla warunków kształtowania się siedliska z uwagi na niereprezentatywność siedliska w obszarze*. W styczniu 2016 wprowadzono zmiany do bazy danych obszarów Natura 2000. Aktualizacji uległ SDF dla obszaru Natura 2000 Miasteckie Jeziora Lobeliowe PLH220041, skutkiem której ocenę reprezentatywności siedliska 3150 zmieniono z C na D. Siedlisko 3150 nie jest już zatem przedmiotem ochrony w obszarze, dlatego nie określa się dla niego zagrożeń;
- dodano siedlisko 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą i sprecyzowano dla niego zagrożenia zgodnie z dokumentacją Planu Zadań Ochronnych. W styczniu 2016 wprowadzono zmiany do bazy danych obszarów Natura 2000. Aktualizacji uległ SDF dla obszaru Natura 2000 Miasteckie Jeziora Lobeliowe PLH220041, skutkiem której siedlisko 7110 zostało włączone do katalogu przedmiotów ochrony z oceną ogólną C;
- dodano siedlisko 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, ale zdolne do naturalnej lub stymulowanej regeneracji i sprecyzowano dla niego zagrożenia zgodnie z dokumentacją Planu Zadań Ochronnych. W styczniu 2016 wprowadzono zmiany do bazy danych obszarów Natura 2000. Aktualizacji uległ SDF dla obszaru Natura 2000 Miasteckie Jeziora Lobeliowe PLH220041, skutkiem której siedlisko 7120 zostało włączone do katalogu przedmiotów ochrony z oceną ogólną B;
- uzupełniono zagrożenia potencjalne dla gatunku rośliny 1831 elisma wodna;

w załączniku nr 4 zmienianego zarządzenia, który przyjął brzmienie jak załącznik nr 3 do zarządzenia zmieniającego, dotyczącym celów działań ochronnych:

- uszczegółowiono cele dla wszystkich przedmiotów ochrony, poprzez wskazanie stanu ochrony oraz podanie wartości wskaźników, których ocenę należy utrzymać bądź poprawić (zgodnie z uwagami zgłoszonymi w udziale społecznym);
- usunięto siedlisko 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion* i zapis dotyczący celu ochrony. Siedlisko 3150 nie jest już przedmiotem ochrony w obszarze, dlatego nie określa się dla niego celów ochrony;
- dodano siedlisko 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą i sprecyzowano dla niego cel ochrony zgodnie z dokumentacją Planu Zadań Ochronnych (opracowanie K. Bociąg i in. 2011r.) oraz zgodnie z uwagami zgłoszonymi w udziale społecznym;
- dodano siedlisko 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, ale zdolne do naturalnej lub stymulowanej regeneracji i sprecyzowano dla niego cel ochrony zgodnie z dokumentacją Planu Zadań Ochronnych oraz zgodnie z uwagami zgłoszonymi w udziale społecznym;

w załączniku nr 5 zmienianego zarządzenia, który przyjął brzmienie jak załącznik nr 4 do zarządzenia zmieniającego, dotyczącym działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania:

W ustępie dotyczącym ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin oraz ich siedlisk oraz modyfikacji metod gospodarowania:

- dodano siedlisko 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą i sprecyzowano dla niego działania zgodnie z dokumentacją Planu Zadań Ochronnych oraz zgodnie z uwagami zgłoszonymi w udziale społecznym;
- dodano siedlisko 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, ale zdolne do naturalnej lub stymulowanej regeneracji i sprecyzowano dla niego działania zgodnie z dokumentacją Planu Zadań Ochronnych oraz zgodnie z uwagami zgłoszonymi w udziale społecznym;

dla siedliska 3110 jeziora lobeliowe:

- działanie nr 1) „*zamknięcie rowów melioracyjnych - zasypanie rowów melioracyjnych, zamknięcie drenów*” zmieniono na „*Zamknięcie rowów melioracyjnych – zasypanie lub przegrodzenie rowów melioracyjnych, zamknięcie drenów, w ośmiu lokalizacjach*”. Zapis wprowadzono, aby podkreślić, iż zamknięcie rowów dotyczy jednego miejsca w każdym z oddziałów leśnych określonych w kolumnie obszar wdrażania. Dopuszczono możliwość budowy przegrody drewnianej. RDOŚ w Gdańsku zlecił uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie analizy hydrologicznej obszaru Natura 2000. Podpisana w tym zakresie umowa nr 56/2015 z dnia 26.10.2016 r. z Pracownią Przyrodniczą „Pro Natura Pro Homini” jest w trakcie realizacji. Z nadzoru nad umową i roboczych kontaktów z wykonawcą umowy wynika, iż zaplanowane w dokumentacji PZO i wskazane w aktualnie obowiązującym zarządzeniu w sprawie PZO lokalizacje zasypań i sposoby zatrzymania wody w tym rejonie wymagają weryfikacji. Dotyczy to drobnych przesunięć miejsc zasypań oraz zmiany rozwiązań technicznych. Brak jednak ostatecznych rozwiązań w odniesieniu do całego systemu melioracyjnego. W związku z powyższym, w obszarze wdrażania dla działania skorygowano lokalizacje podane w pkt 1), 3), 4), 7) i 8) wymagające zmiany zgodnie z aktualnym stanem prac i wiedzy;
- działanie nr 2) „*Wyłączenie z gospodarki rybackiej jezior będących rezerwatami - wyłączenie z obwodu rybackiego i przekazanie jezior będących rezerwatami w zarząd Lasów Państwowych (nadleśnictw)*” usunięto. Zmiana wynika z faktu, że jeziora te zostały już wyłączone z obwodów rybackich, na podstawie rozporządzenia Nr 8/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku z dnia 21 września 2012 r. zmieniającego Rozporządzenie w sprawie ustanowienia obwodów rybackich (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2012 r. poz. 3019);
- w działaniu „*Dostosowanie gospodarki rybackiej do specyfiki siedliska oraz wprowadzenie do nowych operatów rybackich poniższych zasad gospodarki rybackiej, uwzględniającej konieczność zachowania siedliska we właściwym stanie ochrony*”. Podmiot odpowiedzialny „Użytkownicy rybacy jezior” zastąpiono: „Uprawnieni do rybactwa na podstawie operatu rybackiego uwzględniającego wskazania PZO”;
- działanie: „*wędkowanie bez zanęcania, połowy ryb bez użycia narzędzi ciągnionych*” zmieniono na: „*przy wędkowaniu stosowanie metod połowu niepowodujących eutrofizacji wody, wykorzystanie do połowów narzędzi stawnych*”. Zmiana wynika z pisma GDOŚ nr DZP-WP.600.24.2014.ŁR z dnia 9 grudnia 2014 r., oraz opinii Departamentu Prawnego Ministerstwa Środowiska, wg których należy zamieniać „bierny” sposób ochrony na „aktywny”;
- usunięto działanie „*niezarybianie jezior gatunkami obcymi i rodzimymi gatunkami karpiowatymi*”, gdyż działanie to stanowi zakaz;
- w działaniu „*Okresowa ocena gospodarki rybackiej w jeziorach Dolskim i Skąpym pod kątem ochrony siedliska (na podstawie analizy odłowów) – w 5 i 10 roku obowiązywania planu*” 10 rok zastąpiono 9, gdyż wg Ministra Środowiska dotychczasowa formuła zapisu wykracza poza okres obowiązywania PZO;
- usunięto działanie „*Ograniczenie kłusownictwa ryb, egzekwowanie zalecenia nieznanęcania. Kontrole doraźne przestrzegania ograniczeń*”, gdyż nakładanie obowiązku na Państwową Straż Rybacką, Społeczną

Straż Rybacką stanowi powtarzanie przepisów zawartych w ustawie z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybnactwie śródlądowym (t.j. w Dz. U. z 2015 r. poz. 652);

- w katalogu podmiotów odpowiedzialnych za działanie „*Dostosowanie gospodarki leśnej w zlewni do wymogów ochrony siedliska*” „właściciele gruntów prywatnych” zmieniono na „Starosta Bytowski /właściciele lub posiadacze gruntów na podstawie UPUL uwzględniającego wskazania PZO”. Działanie „*wyłączenie z gospodarki leśnej i pozostawienie do naturalnej sukcesji*”, zmieniono na „*zapobiegnięcie pogorszeniu parametru struktury i funkcji poprzez pozostawienie wyłącznie do naturalnej sukcesji drzewostanu w pasie 30 m od granicy masy jeziora tj. od linii granicy między utworami hydrogenicznym a mineralnymi na powierzchni terenu*”. Zmiana wynika z pisma GDOŚ DZP-WP.600.24.2014.ŁR z dnia 9 grudnia 2014 r., oraz opinii Departamentu Prawnego Ministerstwa Środowiska, wg których należy zamieniać „bierny” sposób ochrony na „aktywny” oraz z uwagi zgłoszonej przez Klub Przyrodników w dn. 09.06.2016 r.;
- dodano działanie dla jezior Dolskiego i Skąpego, w brzmieniu „*zapobiegnięcie pogorszeniu parametru struktury i funkcji poprzez utworzenia pasa o szerokości 30 m od granicy masy jeziora tj. od linii granicy między utworami hydrogenicznym a mineralnymi na powierzchni terenu, który będzie użytkowany co najwyżej rębnią częściową lub stopniową, w szczególności z zastosowaniem cięć przerębowych, a z wykluczeniem cięć zupełnych*” zgłoszone przez Klub Przyrodników pismami z dn. 09.06.2016 r. oraz z dnia 29.07.2016 r.;
- w działaniu „*zrywka drewna w miarę możliwości środkami nasiębiernymi po wcześniej wyznaczonych szlakach zrywkowych lub innymi środkami, w okresie zimowym przygotowanie gleby pod uprawę po warstwicach*” usunięto sformułowanie „w miarę możliwości”, gdyż jest ono niemiarodajne;
- działanie „*zaniechanie czyszczenia, konserwacji, pogłębiania i rozbudowy sieci melioracyjnej z wyjątkiem sytuacji przeciwdziałania zagrożeniu bezpieczeństwa ludzi bądź mienia, w uzgodnieniu z RDOŚ*” zmieniono na: „*Stopniowe zamykanie rowów melioracyjnych, wskazanych w wyniku uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony (działanie 1 pkt 2).*” Zmiana wynika z zaplanowanego uzupełnienia stanu wiedzy w zakresie badania hydrologicznego sieci wodnej obszaru oraz zaplanowania wykonania wstępnego projektu przebudowy sieci melioracyjnej wraz z oceną oddziaływania na tereny leśne. Konkretnie lokalizacje rowów melioracyjnych zostaną określone po otrzymaniu wyników badań. Podmiot odpowiedzialny za wykonanie tego działania zmieniono z: „Nadleśnictwo Miastko, Nadleśnictwo Dretyn, właściciele gruntów prywatnych” na „RDOŚ w Gdańsku, właściciele urządzeń wodnych, Nadleśnictwo Bytów, Starosta Bytowski na podstawie porozumienia z RDOŚ w Gdańsku”;
- działanie „*Dostosowanie gospodarki przestrzennej i ściekowej w zlewni jezior do wymogów ochrony siedliska: a) zakaz lokalizacji wszelkich obiektów budowlanych (w tym tymczasowych, również nie związanych trwale z gruntem, za wyjątkiem obiektów małej architektury drewnianej; b) utrzymanie 100 m pasów trwałej zieleni wokół jezior (lasy, trwale użytki zielone); c) organizacja gospodarki ściekowej poprzez budowę systemu kanalizacji lub zbiorników bezodpływowych*” zostało usunięte zgodnie z ww. sugestią Ministra Środowiska, iż zapis dotyczący dostosowania gospodarki przestrzennej i ściekowej w zlewni jezior do wymogów ochrony siedliska, wiąże się z przyznaną radzie gminy kompetencją do kształtowania gospodarki przestrzennej na terenie gminy, o czym stanowi art. 3 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 r. poz. 778 ze zm.);

dla siedliska 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne:

- usunięto siedlisko 3150 i działanie „*Analiza i weryfikacja danych dotyczących siedliska w obszarze oraz ewentualna zmiana SDF (w tym ew. usunięcie siedliska z katalogu przedmiotów ochrony)*”. Zmiany dokonano z uwagi na aktualizację Standardowego Formularza Danych dla obszaru Natura 2000 Miasteczkie Jeziora Lobeliowe PLH220041, skutkiem której ocenę reprezentatywności siedliska 3150 zmieniono C na D. Siedlisko 3150 nie jest już zatem przedmiotem ochrony w obszarze, dlatego nie określa się dla niego celów ochrony;

dla siedliska 3160 Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne:

- działanie „*Dostosowanie gospodarki leśnej w zlewni do wymogów ochrony siedliska - w trakcie wykonywania cięć rębnych utrzymywanie wokół zbiornika pasa nie mniej 10 m (optymalnie – 50 m) drzewostanu wyłączzonego z użytkowania rębego*” zmieniono na „*dostosowanie gospodarki leśnej w zlewni do wymogów ochrony siedliska - utrzymywanie wokół zbiornika pasa o szerokości nie mniej niż 10 m*”

(optymalnie – 50 m) drzewostanu użytkowanego co najwyżej przedrębnie lub pozostawionego bez użytkowania”. Zmiana wynika z pisma GDOŚ nr DZP-WP.600.24.2014.ŁR z dnia 9 grudnia 2014 r., z opinii Departamentu Prawnego Ministerstwa Środowiska, wg których należy zamieniać „bierny” sposób ochrony na „aktywny” oraz z uwag zgłoszonych w trakcie udziału społecznego;

dla siedliska 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska:

- działanie „Dostosowanie gospodarki leśnej w zlewni do wymogów ochrony siedliska - w trakcie wykonywania cięć rębnych utrzymywanie wokół torfowisk części drzewostanów wyłączonych z użytkowania rębego, w miarę możliwości w postaci pasa o szerokości nie mniejszej 10 m (optymalnie – 50 m)” zmieniono na „Dostosowanie gospodarki leśnej w zlewni do wymogów ochrony siedliska poprzez utworzenie wokół torfowisk z części drzewostanów, pasa o szerokości nie mniejszej niż 10 m co najwyżej przedrębnie lub pozostawionego bez użytkowania, a w pasie o szerokości od 10 do 50 m od granicy torfowiska – użytkowanego rębnią częściową lub stopniową, w szczególności z zastosowaniem cięć przerębowych, a z wykluczeniem cięć zupełnych. Zmiana wynika z pisma GDOŚ nr DZP-WP.600.24.2014.ŁR z dnia 9 grudnia 2014 r., oraz opinii Departamentu Prawnego Ministerstwa Środowiska, wg których należy zamieniać „bierny” sposób ochrony na „aktywny”. Ponadto z działania usunięto sformułowanie „w miarę możliwości”, gdyż jest ono niemiarodajne. Działanie zmieniane w wyniku uwag zgłoszonych w udziale społecznym. W katalogu podmiotów odpowiedzialnych za to działanie dodano Starostę Bytowskiego / właściciel lub posiadacz gruntu na podstawie UPUL uwzględniającego wskazania PZO”, gdyż działki nr: 91/3, 92, 93/2 (obręb Lubkowo gmina Miastko) stanowią własność prywatną;
- działanie „Dostosowanie gospodarki rolnej w zlewni do wymogów ochrony siedliska - utworzenie wokół torfowiska wyłączonego z użytkowania pasa trwałej zieleni o szerokości 10 m” zmieniono na „Dostosowanie gospodarki rolnej w zlewni do wymogów ochrony siedliska poprzez utworzenie wokół torfowiska pasa trwałej zieleni o szerokości 10 m”. Zmiana wynika z pisma GDOŚ nr DZP-WP.600.24.2014.ŁR z dnia 9 grudnia 2014 r., oraz opinii Departamentu Prawnego Ministerstwa Środowiska, wg których należy zamieniać „bierny” sposób ochrony na „aktywny”; Do „właścicieli gruntów” - podmiotu odpowiedzialnego za ww. działanie dodano klauzulę „właściciele lub posiadacze terenu na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem programów wsparcia z tytułu dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa zarządca nieruchomości w związku z wykonaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska, na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”, gdyż bez tej klauzuli działanie było wg Ministra Środowiska, niezgodne z art. 7 Konstytucji RP;

dla siedliska 9110 Kwaśne buczyny:

- w działaniu „Prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem potrzeb ochrony siedliska a) pozostawianie obumierających i martwych buków do całkowitego rozkładu” zmieniono na „zwiększenie ilości martwego drewna poprzez pozostawianie obumierających i martwych buków do całkowitego rozkładu”. Zmiana wynika z pisma GDOŚ nr DZP-WP.600.24.2014.ŁR z dnia 9 grudnia 2014 r., oraz opinii Departamentu Prawnego Ministerstwa Środowiska, wg których należy zamieniać „bierny” sposób ochrony na „aktywny”;
- w działaniu „zrywka drewna w miarę możliwości środkami nasiębiernymi po wcześniej wyznaczonych szlakach zrywkowych lub zimą” usunięto sformułowanie „w miarę możliwości”, gdyż jest ono niemiarodajne;

dla siedliska 91D0 - Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne:

- z działania „Dostosowanie gospodarki leśnej w zlewni do wymogów ochrony siedliska: a) wyłączenie z gospodarki leśnej i pozostawienie do naturalnej sukcesji najlepiej zachowanych i dobrze uwodnionych płatów”, usunięto sformułowanie „wyłączenie z gospodarki leśnej”; pkt b) zmieniono z „pozostawianie obumierających i martwych drzew do całkowitego rozkładu” na „zwiększenie ilości martwego drewna

poprzez pozostawianie obumierających i martwych drzew do całkowitego rozkładu"; Zmiana wynika z pisma GDOŚ DZP-WP.600.24.2014.ŁR z dnia 9 grudnia 2014 r., oraz opinii Departamentu Prawnego Ministerstwa Środowiska, wg których należy zamieniać „bierny” sposób ochrony na „aktywny”;

W ustępie dotyczącym monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych:

- dodano siedlisko 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą i sprecyzowano dla niego monitoring na podstawie dokumentacji Planu Zadań Ochronnych;
- dodano siedlisko 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, ale zdolne do naturalnej lub stymulowanej regeneracji i sprecyzowano dla niego monitoring na podstawie dokumentacji Planu Zadań Ochronnych;

dla siedliska 3110 Jeziora lobeliowe:

- działanie „*Pełna ocena stanu wg metodyki monitoringu GIOŚ: (...) - co 10 lat, przy okazji prac nad kolejnym PZO*” zmieniono na „*ocena stanu ochrony na podstawie metodyki monitoringu GIOŚ: (...) w 9 roku obowiązywania PZO*”, gdyż poprzedni termin wykraczał poza okres obowiązywania PZO. Pojęcie „ocena stanu ochrony” obejmuje wszystkie trzy parametry: powierzchni, struktura i funkcja, perspektywy ochrony. Zatem nie ma potrzeby uszczegółowiać zapisu, jeśli zamierzeniem organu jest prowadzenie pełnej oceny stanu ochrony na podstawie metodyki GIOŚ;

dla siedliska 3160 Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne:

- działanie „*Ocena wg metodyki monitoringu GIOŚ: parametr struktury i funkcji; częstotliwość - co 10 lat, przy okazji prac nad kolejnym PZO*” zmieniono na „*Ocena ochrony na podstawie metodyki monitoringu GIOŚ - w 9 roku obowiązywania PZO*”, gdyż poprzedni termin wykraczał poza okres obowiązywania PZO. Pojęcie „ocena stanu ochrony” obejmuje wszystkie trzy parametry: powierzchni, struktura i funkcja, perspektywy ochrony. Zatem nie ma potrzeby uszczegółowiać zapisu, jeśli zamierzeniem organu jest prowadzenie pełnej oceny stanu ochrony na podstawie metodyki GIOŚ;

dla siedliska 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea nigrae*):

- działanie „*Pełna ocena stanu wg metodyki monitoringu GIOŚ: parametry powierzchni, struktury i funkcji, perspektyw ochrony; częstotliwość - co 10 lat, przy okazji prac nad kolejnym PZO*” zmieniono na „*Ocena stanu ochrony na podstawie metodyki monitoringu GIOŚ - w 9 roku obowiązywania PZO*”, gdyż poprzedni termin wykraczał poza okres obowiązywania PZO. Pojęcie „ocena stanu ochrony” obejmuje wszystkie trzy parametry: powierzchni, struktura i funkcja, perspektywy ochrony. Zatem nie ma potrzeby uszczegółowiać zapisu, jeśli zamierzeniem organu jest prowadzenie pełnej oceny stanu ochrony na podstawie metodyki GIOŚ;

dla siedliska 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*)

- działanie „*Pełna ocena stanu wg metodyki monitoringu GIOŚ: parametry powierzchni, struktury i funkcji, perspektyw ochrony; częstotliwość - co 10 lat, przy okazji prac nad kolejnym PZO*” zmieniono na „*Ocena stanu ochrony na podstawie metodyki monitoringu GIOŚ - w 9 roku obowiązywania PZO*”, gdyż poprzedni termin wykraczał poza okres obowiązywania PZO. Pojęcie „ocena stanu ochrony” obejmuje wszystkie trzy parametry: struktura i funkcja, perspektywy ochrony. Zatem nie ma potrzeby uszczegółowiać zapisu, jeśli zamierzeniem organu jest prowadzenie pełnej oceny stanu ochrony na podstawie metodyki GIOŚ;

dla siedliska 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne:

- działanie „*Pełna ocena stanu wg metodyki monitoringu GIOŚ: parametry powierzchni, struktury i funkcji, perspektyw ochrony; częstotliwość - co 10 lat, przy okazji prac nad kolejnym PZO*” zmieniono na „*Ocena stanu ochrony na podstawie metodyki monitoringu GIOŚ w 9 roku obowiązywania PZO*”, gdyż poprzedni termin wykraczał poza okres obowiązywania PZO. Pojęcie „ocena stanu ochrony” obejmuje wszystkie trzy parametry: struktura i funkcja, perspektywy ochrony. Zatem nie ma potrzeby uszczegółowiać zapisu, jeśli zamierzeniem organu jest prowadzenie pełnej oceny stanu ochrony na

podstawie metodyki GIOŚ;

dla gatunku 1831 Elisma wodna – Luronium natans:

- działanie „Pełna ocena stanu wg metodyki monitoringu GIOŚ: parametry populacji, siedliska, perspektyw ochrony; częstotliwość - co 10 lat, przy okazji prac nad kolejnym PZO” zmieniono na „Ocena stanu ochrony na podstawie metodyki monitoringu GIOŚ - w 6 roku obowiązywania PZO”, gdyż poprzedni termin wykraczał poza okres obowiązywania PZO. Pojęcie „ocena stanu ochrony” obejmuje wszystkie trzy parametry: populacja, siedlisko, perspektywy ochrony. Zatem nie ma potrzeby uszczegółowiać zapisu, jeśli zamierzeniem organu jest prowadzenie pełnej oceny stanu ochrony na podstawie metodyki GIOŚ;
- działanie „Pełna ocena stanu wg metodyki monitoringu GIOŚ: parametry populacji, siedliska, perspektyw ochrony; częstotliwość - przy sporządzaniu planów ochrony rezerwatów” usunięto, gdyż rezerваты: „Jezioro Kamień”, „Jezioro Orle”, „Jezioro Smołowe” posiadają już plany ochrony. Zgodnie bowiem z art. 20 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2015 Nr 1651 ze zm.) „plany ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody lub parku krajobrazowego w części pokrywającej się z obszarem Natura 2000 powinny uwzględniać zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, o którym mowa w art. 28, albo zakres planu ochrony dla obszaru Natura 2000, o którym mowa w art. 29. Zaś z art. 20 ust. 6 wynika, że „Przepisu ust. 5 nie stosuje się względem planów ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody lub parku krajobrazowego pokrywających się w całości lub w części z obszarem Natura 2000, dla którego ustanowiono plan zadań ochronnych, o którym mowa w art. 28, albo plan ochrony, o którym mowa w art. 29, obejmujące obszar parku narodowego, rezerwatu przyrody lub parku krajobrazowego.” Ponieważ żaden z trzech rezerwatów znajdujących się na terenie obszaru Natura 2000 nie posiadał planu ochrony w momencie ustanawiania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zatem plan zadań ochronnych obejmował rezerваты i obszar rezerwatów nie został wyłączony z zakresu PZO. Procedura ustanawiania planów ochrony dla rezerwatów przyrody opierała się zatem o cytowany wyżej art. 20 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody. Tym samym plany ochrony rezerwatów, nie obejmując zakresu art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, odnoszą się tylko do celu ochrony rezerwatu. Nie można zatem w planie zadań ochronnych wskazać konieczności zawarcia zakresu monitoringu w planach ochrony rezerwatów. Punkty monitoringowe na terenie rezerwatów „Jezioro Kamień”, „Jezioro Orle” dodano w obszarze wdrażania w działaniu „Ocena stanu ochrony na podstawie metodyki monitoringu GIOŚ, w 6 roku obowiązywania PZO”, jako istotne stanowiska z punktu widzenia oceny stanu ochrony gatunku w całym obszarze Natura 2000;

W ustępie dotyczącym uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony:

- dodano siedlisko 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą i sprecyzowano dla niego uzupełnienie stanu wiedzy zgodnie z dokumentacją Planu Zadań Ochronnych;
- dodano siedlisko 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, ale zdolne do naturalnej lub stymulowanej regeneracji i sprecyzowano dla niego uzupełnienie stanu wiedzy zgodnie z dokumentacją Planu Zadań Ochronnych;
- usunięto siedlisko 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion i zapis dotyczący uzupełnienia stanu wiedzy umożliwiający określenie i ewentualną aktualizację stopnia reprezentatywności siedliska w obszarze. Zmiany dokonano z uwagi na aktualizację Standardowego Formularza Danych dla obszaru Natura 2000 Miasteczkie Jeziora Lobeliowe PLH220041, skutkiem której ocenę reprezentatywności siedliska 3150 zmieniono z C na D. Siedlisko 3150 nie jest już zatem przedmiotem ochrony w obszarze, dlatego nie określa się dla niego działań.

Informację o zamiarze przystąpienia oraz o przystąpieniu do procedury zmiany zarządzenia nr 45 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 6 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Miasteczkie Jeziora Lobeliowe PLH220041 (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2013 r. poz. 4713) zamieszczono na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku, tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy Miastko i Starostwa Powiatowego w Bytowie oraz w prasie

(„Dziennik Bałtycki” z dn. 3 września 2014 r.). Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zapewniono możliwość udziału osobom zainteresowanym i działającym w obrębie siedlisk w pracach nad tworzeniem projektu zmiany PZO. W tym celu zorganizowano 1 spotkanie dyskusyjne którego tematem były zapisy zmian w obowiązującym PZO (w dniu 7 października 2014 r. w Sali Konferencyjnej I Liceum Ogólnokształcącego w Bytowie, ul. Gdańska 57).

Udział społeczeństwa w postępowaniu na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 ze zm.) został zagwarantowany poprzez ogłoszenie informacji o możliwości zapoznania się z projektem zmiany zarządzenia oraz o możliwości składania uwag i wniosków do planu. Informacje powyższe zostały zamieszczone w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku, w prasie („Gazeta Wyborcza” z dnia 21 października 2014 r.) oraz przesłane z prośbą o wywieszenie na tablicach ogłoszeń do Urzędu Miasta i Gminy Miastko i Starostwa Powiatowego w Bytowie. Na wniesienie uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych wyznaczono okres 21 dni. W tym czasie wpłynęły następujące uwagi i wnioski do przedmiotu powyższego postępowania:

1. Pismo Klubu Przyrodników L.dz. 1055/2014 z dnia 15.11.2014 r. cyt.

„W związku z projektem zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Miasteczkie Jeziora Lobeliowe PH220041, przedstawiam następujące stanowisko:

Projektowany zapis dotyczący ochrony jezior lobeliowych powinien brzmieć „Utrzymanie 100 m pasów trwałej zieleni wokół jezior (lasy, trwałe użytki zielone, bez obiektów budowlanych, nawet tymczasowych i nie związanych trwale z gruntem)”.

Niedopuszczalne jest zupełne wykreślenie zapisów odnoszących się do lokalizowania obiektów budowlanych. Zgodnie z art. 28 ust 5 zdanie ostatnie ustawy o ochronie przyrody, plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt. W naszej ocenie, przepis ten uniemożliwia dokonanie zmiany planu zadań ochronnych z innych przyczyn, jak również ujęcie w zarządzeniu zmieniającym zmian wynikających z innych przyczyn. W szczególności, przytoczony przepis ustawy ogranicza możliwość, o której mowa w § 6. 1. rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespółonej administracji rządowej, wyłącznie do sytuacji w których uchybienie w akcie prawa miejscowego jest uchybieniem wobec potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt. W pozostałych przypadkach, akt prawa miejscowego może być co najwyżej uchylony przez Prezesa Rady Ministrów. W związku z powyższym, uważam że w obecnym stanie prawnym niedopuszczalne jest dokonywanie zmian ustanowionego PZO w zakresie uzasadnianym tylko wskazaniem Ministra Środowiska w ramach kontroli nadzorczej, o ile wskazania te nie wynikają z potrzeb ochrony przedmiotów ochrony obszaru. W szczególności zaś niezgodne z art. 28 ust 5 ustawy o ochronie przyrody i tym samym niedopuszczalne jest dokonywanie zmian, które pogarszałyby ochronę gatunków i siedlisk przyrodniczych chronionych w obszarze, a taki właśnie charakter ma przedmiotowa zmiana.

Nie jest przy tym wystarczające, że jeziora lobeliowe są chronione przed lokalizacją obiektów budowlanych poprzez zapisy uchwały Nr 1161/XLVII/10 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 80 poz. 1455). Po pierwsze, zakaz wynikający z uchwały nie dotyczy urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, a także takie obiekty mogą zagrażać jeziorom lobeliowym w obszarze Natura 2000. Po drugie, celem regulacji w uchwale jest ochrona krajobrazu, a nie ochrona siedlisk przyrodniczych, uchwała ta mogłaby być więc zmieniona gdyby Sejmik województw uznał, że przedmiotowy zakaz nie jest dłużej potrzebny dla ochrony krajobrazu, mimo że byłby nadal potrzebny dla ochrony siedlisk przyrodniczych – dlatego regulacja powinna być zawarta także w PZO.”

Uwaga nie została uwzględniona. Odnosząc się do cytowanego przepisu należy zauważyć, że nie przesądza on, że potrzeba ochrony siedlisk i gatunków jest **jedyną i wyłączną** przesłanką dokonania ww. zmiany, w szczególności ustawodawca nie wskazuje wyraźnie, że PZO może być zmieniony **wyłącznie** wtedy, kiedy wynika to z ww. potrzeby. Oznacza to, z pewnym zastrzeżeniem, że wystąpienie ww. okoliczności można uznać za **jedną z możliwych** przesłanek warunkujących zmianę PZO, a tym samym, że system przepisów prawnych może bezpośrednio, albo pośrednio, wskazywać także inne sytuacje umożliwiające dokonanie stosownych modyfikacji planu. Sytuację taką wskazuje ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r., poz. 525 ze zm.) która w art. 63 stanowi, że każdy, czyj interes prawny lub uprawnienie zostały naruszone przepisem aktu prawa miejscowego, wydanym przez organ niezespolonej administracji rządowej, w sprawie z zakresu administracji publicznej, może, po bezskutecznym wezwaniu organu, który wydał przepis, lub organu upoważnionego do uchylenia przepisu w trybie nadzoru do usunięcia naruszenia, zaskarżyć przepis do sądu administracyjnego. Zmiana PZO może więc wynikać z zamiaru usunięcia ww. naruszenia i uniknięcia skierowania sprawy na drogę postępowania sądowo- administracyjnego.

Ponadto za pośrednią podstawę dokonania zmiany PZO może być uznany przepis art. 61 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie. Zgodnie z jego ust. 1, Prezes Rady Ministrów uchyla, w trybie nadzoru, akty prawa miejscowego ustanowione przez organy niezespolonej administracji rządowej, jeżeli są one niezgodne z ustawami lub aktami wydanymi w celu ich wykonania, a także może je uchylać z powodu niezgodności z polityką Rady Ministrów lub naruszenia zasad rzetelności i gospodarności. Natomiast, jak wynika z jego ust. 2, Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespolonej administracji rządowej, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia ich zgodności z przepisami powszechnie obowiązującymi oraz polityką Rady Ministrów.

Odnosząc się do przywołanych przepisów należy stwierdzić, że Prezes Rady Ministrów posiada ustawową kompetencję do uchylania aktów prawa miejscowego wydanych przez określone organy oraz ustawową kompetencję do określania, jak ma wyglądać kontrola takich aktów. Realizując je, Prezes Rady Ministrów, w § 6 ust. 1 swojego rozporządzenia z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespolonej administracji rządowej (Dz. U. Nr 222, poz. 1754), postanowił, że właściwy rzeczowo minister, przed przekazaniem kontrolowanego aktu prawa miejscowego wraz z projektem zarządzenia nadzorczego o uchylaniu aktu prawa miejscowego, może wystąpić do tego organu o uchylenie lub zmianę kwestionowanego aktu prawa miejscowego we własnym zakresie. Dopiero, gdy organ niezespolonej administracji rządowej nie uchyli ani nie zmieni aktu prawa miejscowego w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia, o którym mowa, właściwy rzeczowo minister niezwłocznie przedstawia Prezesowi Rady Ministrów projekt zarządzenia nadzorczego o uchylaniu aktu prawa miejscowego.

Jak wynika z ww. przepisów, Prezes Rady Ministrów, realizując swoje ustawowe kompetencje do uchylania aktów prawa miejscowego i określania trybu ich kontroli, scedował na poszczególnych ministrów możliwość żądania ich zmian, zanim je sam uchyli, kreując tym samym możliwość działania mniej dolegliwego (akty pozostają w mocy), o mniejszym zakresie (zmiany dotyczą jedynie wybranych kwestii) i fakultatywnego (istnieje możliwość, a nie przymus zmiany). Ww. działanie Prezesa Rady Ministrów oparte jest o zasadę *a maiori ad minus* (komu wolno więcej, temu tym bardziej wolno mniej). W tym konkretnym przypadku oznacza to, że jeżeli Prezes Rady Ministrów może akt prawa miejscowego uchylić, to może też tak działać, sam albo przez tych, którzy działają z jego upoważnienia, że akt pozostaje w mocy, a eliminuje się tylko konkretne usterki. Innymi słowy, możliwość zmiany aktu prawa miejscowego w trybie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów wynika z zastosowania zasady *a maiori ad minus* w odniesieniu do ustawowych kompetencji Prezesa Rady Ministrów (do uchylania i określania trybu kontroli). Tym samym wynika pośrednio z samej ustawy i jest równorzędna regule wynikającej z art. 28 ust. 5 zdanie drugie ustawy o ochronie przyrody. Interpretację tę potwierdza stanowisko Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, wyrażone w piśmie nr DZP-WP.024.1.2015.ŁR z dnia 13.02.2015 r.

Odnosząc się do możliwości uchylania PZO przez Prezesa Rady Ministrów, na marginesie jedynie należy zauważyć, że *potrzebie ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt*, o której mowa w art. 28 ust. 5 zdanie drugie ustawy o ochronie przyrody, lepiej będzie służyła zmiana pzo dokonana przez

regionalnego dyrektora ochrony środowiska (pozostawiająca pzo w mocy), niż uchylenie całego pzo przez Prezesa Rady Ministrów (eliminujące akt z obrotu prawnego, a tym samym ograniczające ochronę siedlisk przyrodniczych, gatunków i zwierząt, na wiele miesięcy).

Dodatkowo, analizując kwestię podstawy dokonywania zmian planów zadań ochronnych, należy także zwrócić uwagę na brzmienie art. 28 ust. 5 zdanie pierwsze ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z nim, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Ww. przepis jest typowym przepisem kompetencyjnym umożliwiającym wydawanie aktów normatywnych przez wskazane w nim organy. Ze swojej istoty opisywana przez ustawodawcę kompetencja do ustanowienia aktu zawiera więc w sobie kompetencję do jego zmiany i uchylenia, wobec czego ich przyznanie nie jest w ogóle warunkowane wyraźnym ich wymienieniem.

Ponadto przedmiotowy zapis w brzmieniu „*Utrzymanie 100 m pasów trwałej zieleni wokół jezior (lasy, trwale użytki zielone, bez obiektów budowlanych, nawet tymczasowych i nie związanych trwale z gruntem*” nie stanowi wskazania z zakresu ochrony czynnej, tylko biernej. Zgodnie ze wskazaniami GDOŚ i Ministerstwa Środowiska wszystkie działania należy przeformułować na stronę czynną, gdyż tylko taki katalog działań może zwierać PZO zgodnie z art. 28 ust. 10 pkt 4) lit. a) ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 ze zm.). Ponadto w interpretacji Ministra Środowiska zapis dotyczący dostosowania gospodarki przestrzennej i ściekowej w zlewni jezior do wymogów ochrony siedliska, wiąże się z przyznaną radzie gminy kompetencją do kształtowania gospodarki przestrzennej na terenie gminy, o czym stanowi art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 r. poz. 778 ze zm.).

Jednakże znajduje się on we wskazaniach do zmian Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Miastko, zatwierdzonego uchwałą Rady Miasta i Gminy Miastko nr 60/L/98 z dnia 17 czerwca 1998 r., zawartych w Załączniku Nr 6 do Zarządzenia Nr 45 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 6 grudnia 2013 r., który to załącznik nie zostaje zmieniony. Zawarte w nim wskazania nadal obowiązują przez 10 lat. Z uwagi na możliwość dostawy zanieczyszczeń ze zlewni jezior, rozwinięto katalog zagrożeń istniejących dla siedliska 3110.

Ponadto argumentacja dotycząca ochrony jezior lobeliowych przed lokalizacją obiektów budowlanych, oparta na zapisach Uchwały Nr 1161/XLVII/10 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 80 poz. 1455), została pominięta, zgodnie z sugestią Klubu Przyrodników wskazującą, że zapisy ww. uchwały nie dotyczą ochrony siedlisk przyrodniczych lecz ochrony krajobrazu, z istniejącymi wyjątkami dla budowy urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

2. Pismo Nadleśnictwa Miastko Zn. spr.: ZG-732-47/14 NF z dnia 14.11.2014 r., cyt.:

„Przedmiot ochrony: 3110; Zapisy PZO: „Wylączenie gospodarki leśnej i pozostawienie do naturalnej sukcesji – pas 30 m wokół jeziora rezerwatowego”; Uwagi i propozycje zmian: Ograniczenie zadań gospodarczych z wykorzystaniem naturalnej sukcesji w pasie 30m od linii brzegowej”.

Uwaga została częściowo uwzględniona, poprzez sformułowanie zapisu następującej treści: *„zapobiegnięcie pogorszeniu parametru struktury i funkcji poprzez wykorzystanie naturalnej sukcesji drzewostanu w pasie 30 m od linii brzegowej”.*

cd. cyt.: *„Przedmiot ochrony: 3110; Zapisy PZO: „Przebudowa drzewostanów do zgodnego z siedliskiem usunięcie świerka w ramach planowanych zabiegów związanych z hodowlą lasu” Uwagi i propozycje zmian: „Przebudowa drzewostanów do zgodnego z siedliskiem, sukcesywne usuwanie świerka w ramach zabiegów pielęgnacyjnych”.*

Uwaga została uwzględniona.

cd. cyt.: „Przedmiot ochrony: 3160; Zapisy PZO: „(...) utrzymanie wokół zbiornika pasa nie mniej niż 10 m (optymalnie 50) (...)”; Uwagi i propozycje zmian: utrzymanie wokół zbiornika pasa nie mniej niż 10m (optymalnie 30) (...)”.

Uwaga nie została uwzględniona. Proponowana szerokość jest wielkością optymalną dla ochrony siedliska, ustaloną na etapie wykonywania dokumentacji PZO. Podkreślenia wymaga, że w obszarze Natura 2000 potwierdzono występowanie tylko dwóch zbiorników dystroficznych, z czego jeden znajduje się w Nadleśnictwie Miastko. Biorąc pod uwagę potencjalny dopływ substancji mineralnych i organicznych ze zlewni zalecono optymalną szerokość pasa buforowego wyłączono z cięć zupełnych na więcej niż jedną wysokość drzewostanu. Związane jest to z wrażliwością zbiornika, który ma charakter okresowy, niewielką powierzchnię i głębokość (do 1 m) i może być wrażliwy na wszelkie zmiany w zlewni.

cd. cyt.: „Przedmiot ochrony: 7140; Zapisy PZO: „(...) utrzymanie wokół zbiornika pasa nie mniej niż 10m (optymalnie 50) (...); Uwagi i propozycje zmian: „utrzymanie wokół zbiornika pasa nie mniej niż 10m (optymalnie 30) (...)”.

Uwaga została częściowo uwzględniona. Po konsultacjach z Klubem Przyrodników (pismo z dnia 09.06.2016 r.) przyjęto zapis „utworzenie wokół torfowiska pasa o szerokości nie mniej niż 10 m drzewostanu użytkowanego tylko przedrębnie, a w pasie o szerokości od 10 do 50 m od granicy torfowiska – użytkowanego rębnią częściową lub stopniową z wykluczeniem cięć zupełnych.

cd. cyt.: „Przedmiot ochrony: 9110; Zapisy PZO: „Pozostawienie fragmentów drzewostanu do naturalnej śmierci (5% miąższości drzewostanu w każdym wydzieleniu)”; Uwagi i propozycje zmian: „Pozostawienie fragmentów drzewostanu lub grup drzew do naturalnej śmierci (5% miąższości drzewostanu w każdym wydzieleniu)”;

Uwaga została uwzględniona.

cd. cyt.: „Przedmiot ochrony: 9110; Zapisy PZO: „Usunięcie gatunków geograficznie i ekologicznie obcych (świerk, dagleżja itp.) przy okazji planowych zabiegów związanych z hodowlą lasu lub pozyskaniem drewna”; Uwagi i propozycje zmian: „Stopniowe usuwanie gatunków ekologicznie obcych (dagleżja, świerk itp.) w ramach zabiegów pielęgnacyjnych”.

Uwaga została częściowo uwzględniona. Zapis przeformulowano zgodnie z sugestią nadleśnictwa, jednakże bez określania czy należy usuwać gatunki obce ekologicznie czy też geograficznie. Zgodnie bowiem z metodyką monitoringu GIOŚ z 2015 r. (Monitoring siedlisk przyrodniczych, Przewodnik metodyczny, Część czwarta, Warszawa 2015 r.) dla siedliska 9110 w skład parametru Specyficznej struktury i funkcji, wchodzi m.in. wskaźnik „Gatunki obce w drzewostanie”. Brak natomiast parametrów: „Gatunki obce geograficzne w drzewostanie” czy „Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie”. Zgodnie z monitoringiem do gatunków obcych w kwaśnej buczynie niżowej zakwalifikowano: modrzewia, świerka, dagleżję, dęba czerwonego, kasztanowca zwyczajnego, robinie akacjową.

cd. cyt.: „Przedmiot ochrony: 1831; Zapisy PZO: Wylączenie z gospodarki leśnej i pozostawienie do naturalnej sukcesji - pas 30 m wokół jeziora rezerwatowego”; Uwagi i propozycje zmian: Ograniczenie zadań gospodarczych z wykorzystaniem naturalnej sukcesji w pasie 30m od linii brzegowej”.

Uwaga została częściowo uwzględniona, poprzez sformułowanie zapisu następującej treści: „zapobiegnięcie pogorszeniu parametru struktury i funkcji poprzez wykorzystanie naturalnej sukcesji drzewostanu w pasie 30 m od linii brzegowej”.

cd. cyt.: „Przedmiot ochrony: 1831; Zapisy PZO: „Przebudowa drzewostanów do zgodnego z siedliskiem usunięcie świerka w ramach planowanych zabiegów związanych z hodowlą lasu”; Uwagi i propozycje zmian: „Przebudowa drzewostanów do zgodnego z siedliskiem, sukcesywne usuwanie świerka w ramach zabiegów pielęgnacyjnych”.

Uwaga została uwzględniona.

cd. cyt.: Przedmiot ochrony: 91D0; Zapisy PZO: „Wylączenie z gospodarki leśnej i pozostawienie do naturalnej sukcesji najlepiej zachowanych i dobrze uwodnionych płatów”; Uwagi i propozycje zmian: „Ograniczenie zadań gospodarczych z wykorzystaniem naturalnej sukcesji najlepiej zachowanych i dobrze uwodnionych płatów”.

Uwaga została uwzględniona.

cd. cyt.: „Przedmiot ochrony: 91D0; Zapisy PZO: „Pozostawienie fragmentów drzewostanu do naturalnej śmierci (5% miąższości drzewostanu w każdym wydzieleniu)”; Uwagi i propozycje zmian: „Pozostawienie fragmentów drzewostanu lub grup drzew do naturalnej śmierci (5% miąższości drzewostanu w każdym wydzieleniu)”.

Uwaga została uwzględniona.

cd. cyt.: Przedmiot ochrony: 91D0; Zapisy PZO: „Usunięcie gatunków geograficznie i ekologicznie obcych (świerk, dagleżja itp.) przy okazji planowych zabiegów związanych z hodowlą lasu lub pozyskaniem drewna”; Uwagi i propozycje zmian: „Stopniowe usuwanie gatunków ekologicznie obcych (dagleżja, świerk itp.) w ramach zabiegów pielęgnacyjnych”.

Uwaga została częściowo uwzględniona. Zapis przeformułowano zgodnie z sugestią nadleśnictwa, jednakże określono, że należy usuwać gatunki obce zarówno ekologicznie, jak i geograficznie. Zgodnie bowiem z metodyką monitoringu GIOŚ z 2008 r. (Monitoring siedlisk przyrodniczych, Przewodnik metodyczny, Część pierwsza, Warszawa 2010 r.) dla siedliska 91D0 w skład parametru Specyficznej struktury i funkcji, wchodzi m.in. wskaźniki: „Gatunki obce geograficzne w drzewostanie” oraz „Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie”. Zgodnie z monitoringiem do gatunków obcych geograficznie w borach i lasach bagiennych zakwalifikowano: świerka, sosnę wejmutkę i modrzewia, natomiast do gatunków ekologicznie obcych – buka i dęba na przesuszonych brzezinach bagiennych.

3. Pismo Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska z dnia 22.10.2014 r. cyt.:

„W zarządzeniu zmieniającym PZO dla obszaru Miasteczkie Jeziora Lobeliowe PLH220041, nie wprowadzono uwagi zgłaszanej wcześniej przez GDOŚ dot. załącznika nr 5: "W związku ze zgłaszanymi przez DP MŚ uwagami dotyczącymi możliwości ujmowania w części dot. działań ochronnych wskazań dotyczących de facto zapisów do dokumentów planistycznych powstaje pytanie, czy nie lepiej przenieść zapisy z zał. 5 (utrzymanie pasa zieleni, organizacja gospodarki ściekowej) do załącznika zawierającego wskazania do zmian zapisów planów zagospodarowania przestrzennego....".

Uwaga została uwzględniona. Tożsame zapisy znajdują się we wskazaniach do zmian Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Miastko, zatwierdzonego uchwałą Rady Miasta i Gminy Miastko nr 60/L/98 z dnia 17 czerwca 1998 r., zawartych w Załącznik Nr 6 do Zarządzenia Nr 45 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 6 grudnia 2013 r., który to załącznik nie zostaje zmieniony. Zawarte w nim wskazania nadal obowiązują przez 10 lat. Nie zachodzi zatem potrzeba, by tam je przenosić.

Projekt zarządzenia został uzgodniony, w trybie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525 ze zm.) z Wojewodą Pomorskim, pismem nr PN-I.0041.57.2015.ES z dnia 21.01.2016 r.

W dniu 28.01.2016 r. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska przekazała informację o wprowadzeniu zmian do bazy danych obszarów Natura 2000. Zmiany w Standardowym Formularzu Danych dla obszaru Natura 2000 Miasteckie Jeziora Lobeliowe PLH220041 dotyczą: oceny reprezentatywności siedliska 3150 i zmiany statusu ochrony siedliska, które aktualnie nie jest już przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000. Jednocześnie wprowadzone do bazy danych zmiany SDF obejmują siedliska 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą z oceną ogólną C oraz siedlisko 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, ale zdolne do naturalnej lub stymulowanej regeneracji z oceną ogólną B.

W związku z powyższym wprowadzono zmiany w treści projektu zarządzenia zmieniającego i zaszła potrzeba powtórzenia udziału społecznego. W tym celu, zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zapewniono możliwość udziału osobom zainteresowanym i działającym w obrębie siedlisk w pracach nad tworzeniem projektu zmiany PZO i zorganizowano 1 spotkanie dyskusyjne, którego tematem były zapisy ponownych zmian w obowiązującym PZO. Spotkanie odbyło się w dniu 9 czerwca 2016 r. w Centrum Informacji Turystycznej - Brama Kaszubskiego Pierścienia w Miastku.

W dniu 09.06.2016 r. wpłynęło do tut. organu pismo Klubu Przyrodników nr L.dz. 510/2016 z dnia 06.06.2016 r., o następującej treści:

„W związku z projektem zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Miasteckie Jeziora Lobeliowe PLH220005, przedstawiam następujące stanowisko:

1. *Zgodnie z art. 28 ust. 5 zdanie ostatnie ustawy o ochronie przyrody, plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt. Ustawodawca przyjął, że plan zadań ochronnych sporządza się na czas określony, a przed upływem tego czasu można go zmienić w okolicznościach określonych ustawą. Intencją takiego zapisu była ochrona trwałości ustanowionego planu. W naszej ocenie, przepis ten uniemożliwia dokonanie zmiany planu zadań ochronnych z innych przyczyn, jak również ujęcie w zarządzeniu zmieniającym zmian wynikających z innych przyczyn. Ewentualnie, dopuszczalna mogłaby być zmiana mająca na celu usunięcie takich wad prawnych aktu prawa miejscowego, które mogłyby prowadzić do jego uchylecia. Niedopuszczalne są jednak inne zmiany. W szczególności, w świetle delegacji ustawowej, niedopuszczalne są zmiany, które osłabiałyby ochronę siedlisk przyrodniczych lub gatunków.*

*Znane nam jest odmienne stanowisko GDOŚ, który w ślad za Departamentem Prawnym MS uważa, iż PZO może być zmieniony także z innych powodów, w szczególności może być uchylony przez sąd administracyjny z powodu niezgodności z prawem lub uchylony przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek Ministra Środowiska w trybie nadzoru, z czego ma wynikać że może być także zmieniony przez RDOŚ, który go wydał. Stanowiska tego nie mogą jednak podzielić. Zacytowane przez nas wyżej przepisy ustawy o ochronie przyrody stanowią *lex specialis* wobec ogólnych przepisów uprawniających organ właściwy do ustanowienia aktu prawa miejscowego również do uchylecia tego aktu, wprowadzony właśnie w celu ochrony trwałości raz ustanowionego planu przed zmianami pod wpływem rozmaitych nacisków. Oczywiście, plan może być uchylony z powodu sprzeczności z prawem przez sąd lub przez Prezesa Rady Ministrów - jednak, przesłanką do jego zmiany nie może być tylko rzekoma sprzeczność z prawem, będąca wyłącznie poglądem Departamentu Prawnego Ministerstwa Środowiska, który nie został zweryfikowany ani przez sąd, ani przez Prezesa Rady Ministrów. Zagrożenia uchyleciem PZO przez Prezesa Rady Ministrów nie można uznać za „potrzebę ochrony gatunków i siedlisk”, przede wszystkim na brak związku z potrzebami ochrony gatunków i siedlisk, zwłaszcza w sytuacjach, w których wątpliwe jest, czy Prezes Rady Ministrów uznałby argumenty prawne Ministra Środowiska i zdecydowałby się na uchylecie aktu.”*

Organ tut. nadmienia, że niniejsza zmiana ma na celu właśnie usunięcie wad prawnych aktu prawa miejscowego. Zmieniany akt prawny, owszem, ustanawiał silniejszy reżim ochronny dla siedlisk przyrodniczych, ale reżim ten nie był zgodny z delegacją ustawową. Przytoczony przepis nie może uniemożliwiać zmiany aktu w przypadku dostrzeżonych po jego opublikowaniu błędów, gdyż skutkowałoby to

istnieniem wadliwego aktu prawnego. Skutkiem tego jest rzeczywiste osłabienie reżimu ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków, jednakże zmieniający akt prawny będzie zgodny z delegacją ustawową. W tym wypadku regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawiając zmianę aktu prawnego również kieruje się koniecznością ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin, ale tak, aby ochrona ta nie była wadliwa prawnie. Niniejszy akt prawny nie jest zmieniany pod wpływem jakichkolwiek nacisków. Uchylenie aktu przez Prezesa Rady Ministrów skutkowałoby koniecznością ponownego wdrożenia długotrwałej i kosztownej procedury ustanawiania nowego aktu. Obszar Natura 2000 przejściowo nie posiadałby wtedy żadnego planu zadań ochronnych, co wstrzymałoby możliwość wykonywania działań ochronnych. Przesłanką zmiany aktu nie jest rzekoma sprzeczność z prawem. Nie jest też konieczne, by sprzeczność z prawem uznawał jedynie sąd. Oznaczałoby to bowiem, że organ nie mógłby sam stwierdzać i poprawiać pomyłek w wydanych przez siebie aktach. Popęlnionych błędów nie mogłyby również wskazać organy nadrzędne, takie jak Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska lub Minister Środowiska.

2. cd. uwag: *„Zaznaczamy, że tezy pisma GDOŚ nr DZP-WP.600.24.2014.ER z dnia 9 grudnia 2014 r., oraz opinii Departamentu Prawnego Ministerstwa Środowiska, wg których w miarę możliwości należy zamieniać „bierny” sposób ochrony na „aktywny”, są w naszej ocenie szkodliwe dla ochrony obszarów Natura 2000. W większości obszarów Natura 2000 podstawowym środkiem ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków powinno być właśnie zaniechanie lub ograniczanie pewnych działań. Tylko w niektórych przypadkach potrzebne są „aktywne” sposoby ochrony. W żadnym jednak razie „bierne” sposoby ochrony nie mogą być zastąpione przez „aktywne”.*

Jeżeli więc rzeczywiście w PZO nie można by ujmować „biernych” sposobów ochrony ani zapisów „o znamionach zakazu / ograniczenia”, to plany zadań ochronnych byłyby bezużyteczne jako narzędzie skutecznej ochrony obszarów Natura 2000.

Teza taka jest jednak wątpliwa. W szczególności, w świetle systemowej interpretacji prawa, nie mogą podzielić opinii GDOŚ i Ministra w tej sprawie. W systemie prawa istnieje przepis art 37 ust 2, a także specyficzne przepisy dotyczące minimalnych norm dla rolników – mówiące wyraźnie o „podjęciu działań niezgodnych z planem zadań ochronnych”

Z istnienia takich przepisów wynika, że w intencji ustawodawcy PZO może określać, jakie działania są z nim „niezgodne” (inaczej przepisy te nie miałyby przecież sensu), czyli de facto skutkować zakazem określonych działań. Podstawa prawna takiego zakazu istnieje wówczas w art. 33 ustawy o ochronie przyrody, co jest zgodne z wymogiem wprowadzania zakazów wyłącznie ustawą. Zwracam także uwagę, że w systemie prawa funkcjonuje wiele innych rozporządzeń wprowadzających zakazy, np. rozporządzenie przeciwpożarowe.”

Organ tut. mógłby zgodzić się z interpretacją Klubu Przyrodników, jednakże nie może polemizować w zakresie niezgodności wewnętrznej przepisów ustawy o ochronie przyrody, zwłaszcza art. 28 ust. 10 w brzmieniu: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera: (...) 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących: a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, z art. 37 ust. 2 w brzmieniu: „Jeżeli działania na obszarze Natura 2000 zostały podjęte sprzecznie z ustaleniami planu zadań ochronnych lub planu ochrony, regionalny dyrektor ochrony środowiska, a na obszarach morskich - dyrektor właściwego urzędu morskiego, wydaje decyzję, o której mowa w ust. 1, chyba że podjęte działania realizowane są w ramach inwestycji celu publicznego.” Być może ustawodawca nie przewidział sytuacji, w której dojdzie do kolizji obu tych przepisów, co może mieć miejsce. Ponieważ ustawa o ochronie przyrody nie przyznała PZO możliwości formułowania katalogu zakazów, a jedynie możliwość formułowania działań w zakresie ochrony czynnej, jest on ograniczonym i doraźnym instrumentem prawnym, w zakresie ochrony obszarów Natura 2000. Intencją ustawodawcy może być pośrednie wyniknięcie zakazu, w przypadku, gdy zostaną wykonane działania niezgodne z PZO. Obecnie nie ma jednak prawnej możliwości formułowania zakazów bezpośrednio w samym PZO. Istnieje artykuł 33 ustawy o ochronie przyrody, który w ust. 1 wprowadza zakaz w brzmieniu: zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami, który bez względu na PZO.

Przepis ten służy do wyeliminowania działań znacząco negatywnie oddziałujących na cele ochrony obszaru Natura 2000, nie służy do tego PZO.

Ponadto organ tutaj zwraca uwagę, że niniejsza zmiana dotyczy zarządzenia – aktu prawa miejscowego, niższej rangi niż rozporządzenie, które jest ustanawiane przez ministra, i może wprowadzać zakazy, w granicach określonych delegacją ustawową

3. cd. uwag: *„W aktualnym planie zadań ochronnych ustalono, że dla ochrony siedlisk przyrodniczych konieczne są w szczególności:*
 - a) zakaz lokalizacji wszelkich obiektów budowlanych (w tym tymczasowych, również nie związanych trwale z gruntem, za wyjątkiem obiektów małej architektury drewnianej;*
 - b) utrzymanie 100 pasów trwałej zieleni wokół jezior (lasy, trwale użytki zielone);*
 - c) organizacja gospodarki ściekowej poprzez budowę systemu kanalizacji lub zbiorników bezodpływowych (nie tzw. oczyszczalni przydomowych !);*
 - d) utworzenie wokół torfowisk wyłączzonego z użytkowania pasa trwałej zieleni o szerokości 10 m;*
 - e) dostosowanie gospodarki rybackiej do specyfiki siedliska oraz wprowadzenie do nowych operatów rybackich poniższych zasad gospodarki rybackiej, w tym wykluczenie stosowania narzędzi ciągnionych i wykluczenie zarybiania gatunkami karpiowatymi oraz gatunkami nierodzimymi.*

Zapisy te są rzeczywiście potrzebne dla ochrony przedmiotów ochrony obszaru, nie mogą być więc usuwane z PZO. Nieskuteczne będzie zarówno przenoszenie ich do „wskazań do zmian w planach i studiach zagospodarowania przestrzennego” (gdyż tam umieszczone, pozostaną wyłącznie wskazaniem do zmiany planu, a nie będą obowiązywać dopóki takiej zmiany gmina nie dokona), ani zastępowanie tylko przez identyfikację zagrożeń (niektóre z tych czynności nie będą uchwycone przez ewentualną procedurę oceny, bo nie wymagają uprzedniego uzyskania decyzji administracyjnej).”

Uwaga nie została uwzględniona. Należy zgodzić się z Klubem Przyrodników, iż w planie ochrony można zawrzeć warunki do utrzymania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000. Niemniej jednak przyjęto, iż działania wskazywane przez Ministra Środowiska jako uchybienia aktu, faktycznie nie zostały poprawnie sprecyzowane i stopień ich uogólnienia nie dawał podstaw do rzetelnego określenia warunków ich wykonania. Analiza przypadków dotyczących procesu inwestycyjnego, jak i doświadczenia w przygotowywaniu planów ochrony dla obszarów Natura 2000 wskazuje, iż sprecyzowanie odpowiednich warunków koniecznych do utrzymania właściwego stanu gatunków i siedlisk zależnych od wód, jest również niezwykle trudne przy tworzeniu aktu, jakim jest plan ochrony. Najbardziej istotne z punktu widzenia ochrony obszaru – siedlisk i gatunków stanowiących przedmiot ochrony, jest zatem współdziałanie z innymi podmiotami i nie zawsze to współdziałanie musi mieć charakter władczy - regulowany przepisem prawnym. W tej sytuacji uznano, że przygotowanie planu ochrony dla obszaru Miasteczkie Jeziora Lobeliowe nie jest konieczne dla skutecznej jego ochrony.

Ponadto takie przedsięwzięcia jak lokalizacja obiektów budowlanych, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, podlegają przepisom prawa budowlanego i mogą być poprzedzone procedurą oceny w ramach art. 96 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 ze zm.), w brzmieniu „Organ właściwy do przyjęcia zgłoszenia, o którym mowa w art. 72 ust. 1a, oraz do wydania decyzji wymaganej przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia, innego niż przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko, które nie jest bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony, jest obowiązany do rozważenia, przed wydaniem tej decyzji oraz przed przyjęciem tego zgłoszenia, czy przedsięwzięcie może potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000”.

Natomiast przedsięwzięcie zmiany lasu na użytek rolny wymaga uprzedniego uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 72 ust. 1 pkt. 9) ww. ustawy.

Jeśli chodzi o ochronę trwałych użytków zielonych - łąk, pastwisk (TUZ), to są one zapisane w ewidencji gruntów i obowiązek ich zachowania spoczywa na każdym rolniku korzystającym z dopłat w ramach PROW. W podobnym stopniu, co użytkom leśnym, zagraża im zabudowa, dlatego wymieniony wyżej art. 96 ustawy „oceny” jest narzędziem przewidzianym przez ustawodawcę do ochrony trwałych użytków zielonych, jak zresztą wszystkich innych użytków rolnych, położonych w obszarach Natura 2000.

Rozszerzona identyfikacja zagrożeń w PZO ma na celu zwiększyć czujność organu w przypadku wydawania postanowienia o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko lub na obszar Natura 2000 dla planowanego przedsięwzięcia.

Zaś działania z ppkt. d) utworzenie wokół torfowisk wyłączonego z użytkowania pasa trwałej zieleni o szerokości 10 m; oraz e) dostosowanie gospodarki rybackiej do specyfiki siedliska oraz wprowadzenie do nowych operatów rybackich poniższych zasad gospodarki rybackiej, w tym wykluczenie stosowania narzędzi ciągnionych i wykluczenie zarybiania gatunkami karpiowatymi oraz gatunkami nierodzimymi, nie zostały usunięte z zarządzenia, a jedynie przeformułowane.

4. cd. uwag: *„Niezależnie od powyższego, w zagrożeniach dla przedmiotów ochrony należy wskazać literalnie i dokładnie:*
- a) roszączenie ścieków z oczyszczalni przydomowych;*
 - b) przekształcenia użytków zielonych na grunty orne, tereny zabudowane, inne tereny zainwestowane, w strefie 100 m od brzegu jezior;*
 - c) zarybianie rybami karpiowatymi i rybami gatunków nierodzimych dla lokalnej zlewni;*
 - d) odłow ryb z użyciem narzędzi ciągnionych;*
 - e) wszystkie inne „niewłaściwe” elementy potencjalnej gospodarki rybackiej.”*

Uwaga została uwzględniona. Zapisy dotyczące zagrożeń uzupełniono.

5. cd. uwag: *„Wprowadzenie do nowych operatów rybackich zasad gospodarki rybackiej, uwzględniającej konieczność zachowania siedliska we właściwym stanie ochrony jest konieczne, ale nie może odbyć się „na podstawie operatu rybackiego”. Nie może też być uwarunkowane zawarciem porozumienia między uprawnionym do rybactwa, a sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000. Konieczność wprowadzenia takich zmian musi być wskazana w PZO jako akcie prawa miejscowego, a wówczas uprawniony do rybactwa jest zobowiązany odpowiednim rozporządzeniem Ministra do uwzględnienia w operacie rybackim zapisów PZO. Sprawdzane jest to w procedurze oceny operatu, w której powinien uczestniczyć również RDOS”.*

Uwaga została uwzględniona. Przedmiotowy zapis zmieniono z „Uprawnieni do rybactwa na podstawie operatu rybackiego lub na podstawie porozumienia ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000” na „Uprawnieni do rybactwa na podstawie operatu rybackiego uwzględniającego wskazania PZO”.

6. cd. uwag: *„Zapisy PZO powinny wyraźnie wskazywać, że strefa 30 m od jeziora rezerwatowego powinna być wyłączona z wykonywania leśnych działań gospodarczych (działań z zakresu hodowli i ochrony lasu), choć niewykonywanie działań też może być uznane za formę gospodarki leśnej. Nie wystarczy jednak określić tego „wykorzystywaniem naturalnej sukcesji”, gdyż jest to zbyt ogólne – naturalna sukcesja jest też wykorzystywana m. in. do odnawiania lasu w rębni częściowej. Proponujemy sformułowanie „zapobiegnięcie pogorszeniu parametru struktury i funkcji poprzez pozostawienie drzewostanu wpasie 30 m od linii brzegowej wyłącznie w wyniku naturalnej sukcesji”. Zapis taki powinien dotyczyć wszystkich jezior, nie tylko rezerwatowych. Warto też doprecyzować, od jakiej linii liczone ma być 30 m – powinno być od granicy misy jeziora, tj. od linii granicy między utworami hydrogenicznymi a mineralnymi na powierzchni terenu.”*

Uwagę uwzględniono w całości odnośnie jezior rezerwatowych. Odnośnie jezior: Skąpego i Dolskiego – dodano nowe działanie w brzmieniu: zapobiegnięcie pogorszeniu parametru struktury i funkcji poprzez utworzenia pasa o szerokości 30 m od granicy misy jeziora tj. od linii granicy między utworami hydrogenicznymi a mineralnymi na powierzchni terenu, który będzie użytkowany z wykluczeniem cięć zupełnych. Zapis ten dopuszcza użytkowanie: przedrębne, sanitarne oraz rębne rębnią częściową i stopniową bez cięć zupełnych.

7. cd. uwag: *Niezrozumiale jest sformułowanie „utworzenie wokół torfowiska pasa o szerokości nie mniej niż 10 m (optymalnie - 50 m) drzewostanu użytkowanego przedrębnie”, będące środkiem ochrony torfowisk. Nie rozumiemy, dlaczego użytkowanie przedrębne miałyby służyć ochronie torfowiska. Należałoby pozostawić pas drzewostanu „pozostawiony do rozwoju wyłącznie w wyniku naturalnej sukcesji”, ewentualnie pas „nie użytkowany rębnie”.*

O ile pas 50 m od torfowiska powinien być wyłączony z zastosowania cięć zupełnych (nie tylko rębni zupełnej), to w pasie 10-50 m można dopuścić cięcia przerębne i częściowe. Pas 10 m powinien być pozostawiony w stanie naturalnym. Przesłanką zastosowania tego środka ochronnego są nie tylko potencjalne zmiany troficzne i spływ biogenów, ale także wpływ cięć zupełnych, a następnie rozwoju upraw i młodników, na lokalne warunki hydrologiczne”.

W gospodarce leśnej stosuje się dwa typy użytkowania: rębne i przedrębne (trzebieże). Zapis „nie użytkowany rębnie” oznacza w domyśle „użytkowany przedrębnie” i na odwrót. Intencją zapisu było dopuszczenie użytkowania przedrębnego, a po wejściu w wiek rębności, dalsze nieużytkowanie. Ponieważ PZO obejmuje tylko 10 lat, zapis sformułowano jedynie w zakresie użytkowania przedrębnego, zakładając, że drzewostany i tak nie wejdą w zakres użytkowania rębego w ciągu obecnego 10-lecia. Poza tym, zgodnie z zasadą formułowania działań z zakresu ochrony czynnej, a nie biernej oraz niemożności zastosowania zakazów w zarządzeniu, nie można sformułować działania polegającego na niewykonywaniu działania, czyli działania polegającego na nieużytkowaniu rębnym. Zatem zapis „użytkowany przedrębnie” jest jednak środkiem ochrony torfowisk, gdyż w zamyśle nie dopuszcza użytkowania rębego.

Ponadto sugerowany przez Klub Przyrodników zapis o dopuszczeniu cięć przerębowych w pasie 50 m jest błędny, gdyż cięcia przerębne w Polsce stosuje się wyłącznie do jedlin. Zgodnie z § 35 Zasad Hodowli Lasu (wydanie z 2012 r.). rębnią przerębową (V), nazywaną również ciągłą, zaleca się stosować przede wszystkim w litych drzewostanach jodłowych i mieszanych z dużą przewagą jodły, o budowie wielopiętrowej, a także w formie rębni przerębowej górskiej w świerczynach regla górnego w pasie boru luźnego. Polega ona na prowadzeniu w sposób ciągły cięcia przerębowego na całej powierzchni drzewostanu.

Zapis wprowadzenia rębni przerębowej (V) na Pomorzu, był dyskutowany wielokrotnie na spotkaniach Zespołów Lokalnej Współpracy zarówno przy tworzeniu jak i zmianie wielu PZO. Spotkał się on ze sprzeciwem środowisk leśnych, gdyż nie ma doświadczeń w stosowaniu tej rębni na Pomorzu. Z pewnością istnieją doświadczenia ze stosowania tej rębni w południowej części Polski, jednakże nie mogą być one automatycznie przenoszone w część północną, z uwagi na odmienne uwarunkowania hodowlane pomorskich lasów. Rębnią przerębową nie jest bowiem preferowana do odnawiania drzewostanów bukowych, dębowych, sosnowych czy świerkowych, dominujących na Pomorzu.

Uwagę zatem uwzględniono częściowo, poprzez uznanie pasa 10 m za wskazanego do użytkowania przedrębnego, (czyli w domyśle nieużytkowanego rębnie po wejściu w wiek rębności), a pasa 50 m użytkowanego rębnią częściową lub stopniową bez cięć zupełnych. Zrezygnowano natomiast z dopuszczenia wyłącznie naturalnej sukcesji, gdyż torfowiska przejściowe w obszarze Miasteckie Jeziora Lobeliowe to obiekty o niewielkiej powierzchni, usytuowane w środku lasu, stabilne, mniej narażone na spływ biogenów niż jeziora lobeliowe, a użytkowanie przedrębne w postaci trzebieży, nie powinno im zaszkodzić. Ostatecznie zapis sformułowano następująco: „dostosowanie gospodarki leśnej w zlewni do wymogów ochrony siedliska poprzez utworzenie wokół torfowiska pasa o szerokości nie mniej niż 10 m drzewostanu użytkowanego tylko przedrębnie, a w pasie o szerokości od 10 do 50 m od granicy torfowiska – użytkowanego rębnią częściową lub stopniową z wykluczeniem cięć zupełnych”.

8. cd. uwag: „Jeśli cel ochrony formuluje się „Utrzymanie siedliska w niepogorszonym stanie ochrony na poziomie przynajmniej niezadowalającym (U1)”, to należy wskazać, jakie wskaźniki powinny być jednak utrzymane na niepogorszonym poziomie właściwym. W przeciwnym razie cel dopuszczalby pogorszenie niektórych wskaźników nie powodujące zmiany obecnego stanu ochrony U1 na gorszy”.

Uwaga została uwzględniona. Cele przeformułowano odnosząc do wartości parametrów i wskaźników jakie notowano w ramach prac nad przygotowaniem planu zadań ochronnych (dokumentacja PZO, oprac. K. Bociąg i in. 2011 r.). Dla ułatwienia interpretacji dane o wartościach wskaźników zamieszczono w przypisach.

9. cd. uwag: „Bezsensowny jest cel „Niepogorszenie wskaźnika martwe drewno wielkowymiarowe leżące lub stojące >3m długości i 50 cm grubości z parametru struktura i funkcje, ocenionego jako zły (U2)” gdyż stanu złego nie można już pogorszyć. Cel powinien zakładać poprawienie tego wskaźnika.”

Uwaga została uwzględniona.

Ponowny udział społeczeństwa w postępowaniu na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 ze zm.) został zagwarantowany poprzez ogłoszenie informacji o możliwości zapoznania się z projektem zmiany zarządzenia oraz o możliwości składania uwag i wniosków do planu. Informacje powyższe zostały zamieszczone w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku, w prasie („Dziennik Bałtycki” z dnia 7 lipca 2016 r.) oraz przesłane z prośbą o wywieszenie na tablicach ogłoszeń do Urzędu Miasta i Gminy Miastko i Starostwa Powiatowego w Bytowie. Na wniesienie uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych wyznaczono okres 21 dni. W tym czasie wpłynęły następujące uwagi i wnioski do przedmiotu powyższego postępowania:

1. Uwagi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, przesłane pocztą elektroniczną dnia 20 lipca 2016 r.: do załącznika nr 3. Cele działań ochronnych:
 - siedlisko 3110 Jeziora lobeliowe, cel ochrony „Utrzymanie siedliska w co najmniej niepogorszonym stanie ochrony (dotyczy jezior Smołowe, Kamień, Orle) na poziomie przynajmniej niezadowalającym (U1), w tym niepogarszanie wskaźników ocenionych na poziomie właściwym (FV) i niezadowalającym (U1)”. Uwaga „należy wymienić te wskaźniki”;

Uwaga została uwzględniona. W przypisie dolnym uzupełniono wskaźniki parametru struktura i funkcje.

- siedlisko 3110 Jeziora lobeliowe, cel ochrony „poprawa wskaźników barwa wody i”. Uwaga: „czy w tym miejscu nie powinno być więcej niż 1 wskaźnik (skoro użyto liczby mnogiej)”;

Uwagę uwzględniono. Ponowna analiza wykazała, iż cel ten został źle sprecyzowany i zapis w ogóle usunięto.

- siedlisko 3160 Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne, cel ochrony: Utrzymanie właściwego stanu ochrony siedliska (FV), w tym niepogarszanie wskaźników ocenionych na poziomie właściwym (FV) i niezadowalającym (U1) - dotyczy jeziora dystroficznego w wydz. 43d, Nadleśnictwo Miastko. Uwaga „proszę wymienić te wskaźniki; w jaki sposób siedlisko zostało ocenione na FV, skoro wybrane wskaźniki znajdują się na poziomie U1?”

Uwaga została uwzględniona. Stan ochrony siedliska został oceniony jako właściwy (FV), gdyż wszystkie wskaźniki parametru struktura i funkcje dla oceny stanu ochrony jeziora dystroficznego w wydz. 43d, oceniono na poziomie właściwym (FV) oprócz wskaźnika zooplankton, który nie został oceniony. Poinformowano o tym w przypisie dolnym. Z zapisu dotyczącego celu usunięto zatem błędne sformułowanie „i niezadowalającym (U1)”, sugerujące, że jakieś wskaźniki zostały ocenione na poziomie niezadowalającym (U1).

- siedlisko 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), cel ochrony: Utrzymanie siedliska w co najmniej nie pogorszonym stanie ochrony ocenionym jako niezadowolający (U1), w tym nie pogarszanie wskaźników ocenionych na poziomie właściwym (FV) i niezadowolającym (U1). Uwaga: „*należy wymienić te wskaźniki*”;

Uwaga została uwzględniona. W przypisie dolnym uzupełniono wskaźniki parametru struktura i funkcje. Pomimo braku analogicznej uwagi dla siedliska 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, ale zdolne do naturalnej lub stymulowanej regeneracji, również uzupełniono cel poprzez podanie w przypisie wskaźników parametru struktura i funkcje.

- siedlisko 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria - Caricetea nigrae*, cel ochrony: Utrzymanie siedliska we właściwym stanie ochrony (FV), w tym nie pogarszanie wskaźników ocenionych na poziomie właściwym (FV) i niezadowolającym (U1) – dotyczy wszystkich płatów siedliska. Uwaga „*czyli których? w jaki sposób siedlisko zostało ocenione na FV, skoro wybrane wskaźniki znajdują się na poziomie U1?*”.

Uwaga została uwzględniona. W przypisie dolnym uzupełniono wskaźniki parametru struktura i funkcje. Stan ochrony został oceniony na FV, ponieważ wszystkie wskaźniki parametru struktura i funkcje oceniono na FV na wszystkich trzech stanowiskach, na których dokonano oceny stanu ochrony, oprócz jednego wskaźnika: obecność krzewów i podrostu drzew, który na stanowisku torfowisko na działkach nr: 89/1 i 91/2 obręb Lubkowo, gmina Miastko, został oceniony jako niezadowolający (U1). Stan ochrony płatu torfowiska na działkach nr: 89/1 i 91/2 obręb Lubkowo, gmina Miastko został oceniony jako niezadowolający (U1), ale ogólnie stan ochrony płatów siedliska w obszarze – jako właściwy (FV). Jednakże, żeby nikogo nie wprowadzać w błąd, zmodyfikowano cele ochrony dla siedliska i dla torfowiska na działkach nr: 89/1 i 91/2 obręb Lubkowo, gmina Miastko wyznaczono odrębny cel oraz zmodyfikowano zagrożenia istniejące poprzez wskazanie zagrożeń istniejących dla płatu.

- gatunek 1831 Elisma wodna *Luronium natans*, cel ochrony: Utrzymanie populacji w co najmniej nie pogorszonym stanie ochrony ocenionym jako niezadowolający (U1), w tym nie pogarszanie wskaźników ocenionych na poziomie właściwym (FV) i niezadowolającym (U1). Uwaga: „*należałoby wymienić te wskaźniki*”.

Uwaga została uwzględniona. W przypisie dolnym uzupełniono wskaźniki parametru struktura i funkcje.

do załącznika nr 4. Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

- siedlisko 3110 Jeziora lobeliowe, działanie: „*przy wędkowaniu stosowanie metod połowu niepowodujących eutrofizacji wody*. Uwaga: „*zapis ma ogólny charakter - sugeruję wskazanie tych metod wprost; zasadne jest również, aby niekorzystny proces ujmować jako np. zwiększenie tempa eutrofizacji (eutrofizacja jest procesem naturalnym i niemożliwym do zatrzymania, co w praktyce może utrudniać ocenę czy dane działanie jest dopuszczalne)*”.

Uwaga została uwzględniona. Zapis zmieniono na: „*przy wędkowaniu stosowanie metod połowu niepowodujących zwiększenia tempa eutrofizacji wody, np. bez zanęty*”.

- siedlisko 3110 Jeziora lobeliowe, działanie: „*okresowa ocena gospodarki rybackiej w jeziorach Dolskim i Skąpym pod kątem ochrony siedliska (na podstawie analizy odłowów) – w 5 i 9 roku obowiązywania planu.*” Uwaga: „*Jest to zadanie z zakresu administracji rządowej realizowane przez Marszałka Województwa - pozostawienie zapisu w takiej formie może budzić kontrowersje w trakcie kontroli aktu prawa miejscowego. Jeżeli celem działania jest oszacowanie wpływu gospodarki rybackiej na przedmioty ochrony obszaru to proponuję ujęcie zagadnienia w taki właśnie sposób*”.

Uwaga została uwzględniona. Zapis zmieniono na „oszacowanie wpływu gospodarki rybackiej na stan ochrony siedliska przyrodniczego jezior lobeliowych: Dolskiego i Skąpego (na podstawie analizy odłowów) – w 5 i 9 roku obowiązywania PZO”.

- siedlisko 3110 Jeziora lobeliowe, działania:
 - „zapobiegnięcie pogorszeniu parametru struktury i funkcji poprzez pozostawienie wyłącznie do naturalnej sukcesji drzewostanu w pasie 30 m od granicy misy jeziora tj. od linii granicy między utworami hydrogenicznym a mineralnymi na powierzchni terenu”,
 - „zapobiegnięcie pogorszeniu parametru struktury i funkcji poprzez utworzenia pasa o szerokości 30 m od granicy misy jeziora tj. od linii granicy między utworami hydrogenicznym a mineralnymi na powierzchni terenu, który będzie użytkowany z wykluczeniem cięć zupełnych”,
 - „przebudowa drzewostanów do zgodnych z siedliskiem, sukcesywne usuwanie świerka w ramach zabiegów pielęgnacyjnych”,
 - „pozyskiwanie drewna w oparciu o rębnie złożone”,
 - „zrywka drewna środkami nasiębiernymi po wcześniej wyznaczonych szlakach zrywkowych lub innymi środkami, w okresie zimowym przygotowanie gleby pod uprawę po warstwicach”,
- siedlisko 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, ale zdolne do naturalnej lub stymulowanej regeneracji, działanie „Dostosowanie gospodarki leśnej w zlewni do wymogów ochrony siedliska poprzez utworzenie wokół torfowiska pasa o szerokości nie mniej niż 10 m drzewostanu użytkowanego tylko przedrębnie, a w pasie o szerokości od 10 do 50 m od granicy torfowiska – użytkowanego rębnią częściową lub stopniową z wykluczeniem cięć zupełnych”;
- siedlisko 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea nigrae*), działanie: „Dostosowanie gospodarki leśnej w zlewni do wymogów ochrony siedliska poprzez utworzenie wokół torfowiska pasa o szerokości nie mniej niż 10 m drzewostanu użytkowanego tylko przedrębnie, a w pasie o szerokości od 10 do 50 m od granicy torfowiska – użytkowanego rębnią częściową lub stopniową z wykluczeniem cięć zupełnych”;

podmiot odpowiedzialny do ww. działań: „Starosta Bytowski /właściciele lub posiadacze gruntów na podstawie UPUL uwzględniającego wskazania PZO.” Uwaga wspólna: „Zapis ingeruje w prawa i obowiązki prywatnych właścicieli gruntów - ich realizację należy uzależnić od zawarcia stosownego porozumienia z RDOŚ. Procedura sporządzania uproszczonego planu urządzenia lasu nie uwzględnia obowiązku realizacji czynności określonych w pzo”.

Uwaga została uwzględniona i zapis przeredagowano uzupełniając jego brzmienie. Pozostawiono zatem zapis dotyczący podmiotu odpowiedzialnego w brzmieniu „Starosta Bytowski/właściciele lub posiadacze gruntów na podstawie UPUL uwzględniającego wskazania PZO” i dodano klauzulę „lub na podstawie porozumienia z RDOŚ w Gdańsku”.

- siedlisko 3110 Jeziora lobeliowe, działanie: „zrywka drewna środkami nasiębiernymi po wcześniej wyznaczonych szlakach zrywkowych lub innymi środkami, w okresie zimowym przygotowanie gleby pod uprawę po warstwicach”. Uwaga: „sugeruję zastosowanie terminu: odnowienie”.

Uwaga została uwzględniona. Zapis zmieniono na „Zrywka drewna środkami nasiębiernymi po wcześniej wyznaczonych szlakach zrywkowych lub innymi środkami, w okresie zimowym przygotowanie gleby pod odnowienie, po warstwicach”.

- siedlisko 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*), działanie: „kształtowanie docelowego składu gatunkowego drzewostanów w postaci czysto bukowego, z domieszką wyłącznie dębu i tolerancją sosny do 20% udziału miąższościowego (wyłącznie w miejscach trudnych,

gdzie nie odnawiają się inne gatunki) oraz niewielkiego udziału gatunków lekko nasiennych (brzoza, osika)". Uwaga: *Lekkonasiennych pisownia łączna*".

Uwaga została uwzględniona. Zapis zmieniono na: *„kształtowanie docelowego składu gatunkowego drzewostanów w postaci czysto bukowego, z domieszką wyłącznie dębu i tolerancją sosny do 20% udziału miąższociowego (wyłącznie w miejscach trudnych, gdzie nie odnawiają się inne gatunki) oraz niewielkiego udziału gatunków lekkonasiennych (brzoza, osika)”*

- Uzasadnienie. Zdanie: *„zgodnie z aktualizacją Standardowego Formularza Danych dla obszaru Natura 2000 Miasteczkie Jeziora Lobeliowe PLH220041, przeprowadzoną przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w styczniu 2016 r.”* Uwaga: *„zapis wskazuje, że GDOŚ przeprowadziła aktualizację z własnej inicjatywy - proszę o wskazanie strony wnioskującej o dokonanie zmian”*.

Uwaga została uwzględniona. Zapis zmieniono na: *zgodnie z aktualizacją Standardowego Formularza Danych dla obszaru Natura 2000 Miasteczkie Jeziora Lobeliowe PLH220041, przeprowadzoną przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w styczniu 2016 r. na wniosek RDOŚ w Gdańsku”*.

2. Pismo Klubu Przyrodników L.dz. 628/2016 z dnia 29 lipca 2016 r., cyt.:

„W związku z konsultacjami społecznymi projektu zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Miasteczkie Jeziora Lobeliowe PLH220005, po zapoznaniu się sposobem rozpatrzenia naszych uwag roboczych z 6 czerwca 2016 r. przedkładam następujące uwagi uzupełniające, które należy rozpatrzyć razem z odpowiednimi uwagami z 6 czerwca b.r.:

1. *Co do samej prawnej możliwości zmiany planu zadań ochronnych w sposób osłabiający ochronę przedmiotów ochrony, nie zgadzam się, że „tut. organ jest związany opinią Ministerstwa Środowiska wydawaną w trybie kontroli zgodności aktów prawnych z polityką Rządu”. RDOŚ jest organem ustawowo wskazanym do samodzielnego ustanowienia planu zadań ochronnych, a jedyne przesłanki do treści tego planu określa ustawa. Polityka rządu nie należy do tych przesłanek.”*

Opinia Ministra Środowiska o niezgodności z prawem pewnych zapisów PZO nie jest równoznaczna z rzeczywistą niezgodnością tych zapisów z prawem. W piśmie z 6 czerwca 2016 r. wskazywaliśmy, dlaczego wielu aspektów opinii Ministra nie sposób podzielić. O niezgodności PZO z prawem orzec może tylko sąd administracyjny lub Prezes Rady Ministrów (uchylając akt), a nie Minister Środowiska”.

Organ tut. podtrzymuje swoje stanowisko w sprawie uznania uwag Ministra za wiążące z uwagi na fakt, że korzystanie ze ścieżki prawnej wskazanej przez Klub Przyrodników mogłoby skutkować uchYLENIEM PZO, co nie byłoby korzystne zarówno z punktu widzenia ochrony obszaru Natura 2000 jak i możliwości stworzenia precedensu w tym zakresie odnośnie innych PZO.

cd. uwag:

2. *„Co do rzekomego braku możliwości ujęcia „biernych” sposobów ochrony w PZO: W piśmie z 6 czerwca wykazaliśmy, że w obecnym stanie prawnym, na gruncie systemowej interpretacji prawa, uznać trzeba iż takie zapisy są możliwe, gdyż w przeciwnym razie przepis art 37 ust 2, a także specyficzne przepisy dotyczące minimalnych norm dla rolników – mówiące wyraźnie o „podjęciu działań niezgodnych z planem zadań ochronnych” – pozbawione byłyby sensu, czego interpretując prawo systemowo, nie można zaakceptować. Wykładnia systemowa jest jednym ze sposobów interpretacji prawa, gdy jego przepisy, odczytywane literalnie, nie są wystarczająco jasne. Nie ma tu „niezgodności wewnętrznej przepisów ustawy o ochronie przyrody”, a jest co najwyżej pewna ich niejasność – która może i powinna być interpretowana właśnie na gruncie wykładni systemowej, a ta prowadzi do wniosku, że także zapisy o „biernych” formach ochrony mogą być w PZO zawarte.*

Art. 28 ust. 10 w brzmieniu: „Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera: (...)

- 4) *określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i*

obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących: (a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk”, nie przesądza o braku możliwości zapisania ochrony biernej, w tym działań polegających na modyfikacji lub zaniechaniu pewnych form działalności ludzkiej. Wyliczenie, w którym mowa o działaniach ochrony czynnej, jest bowiem wyliczeniem otwartym, opatrzonym słowami „w szczególności”.”

Organ tut. zgadza się z interpretacją wskazanych przepisów przez Klub Przyrodników. Jednakże należy zapewnić, że przeformułowanie zapisów dotyczących ochrony czynnej na zapisy dotyczące ochrony biernej odbyło się bez szkody dla przedmiotów ochrony.

cd. uwag:

3. *„Podtrzymuję pogląd, że do prawidłowej ochrony obszaru potrzebne jest ustalenie odpowiednich warunków utrzymania właściwego stanu gatunków i siedlisk zależnych od wód, co powinno nastąpić w planie ochrony.*

Nie zgadzam się, że art 96 ustawy ocenowej jest wystarczającym zabezpieczeniem przed zagrożeniami wynikającymi z zagospodarowania przestrzennego. Przede wszystkim, aby artykuł ten został zastosowany, inny organ administracji musi dostrzec i wziąć pod uwagę fakt, że działanie wynikające z jego decyzji może oddziaływać negatywnie na obszar Natura 2000. Praktyka wskazuje, że nie zawsze ma to miejsce. Po drugie, niektóre działania – jak np. odprowadzanie ścieków w ramach zwykłego korzystania z wód, czy lokalizacja obiektów tymczasowych – mimo że mogą negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, nie będą wymagać odrębnych zezwoleń, co uniemożliwi zastosowanie art 96 ustawy oos.

Obszar Natura 2000 Miasteckie Jeziora Lobeliowe pokrywa się z obszarem trzech rezerwatów przyrody: „Jezioro Orle”, „Jezioro Kamień” oraz „Jezioro Smołowe”, dla których sporządzano odrębne plany ochrony, w postaci zarządzeń Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku:

- z dnia 17 lutego 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Smołowe” (Dz. Urz. Woj. Pom. poz.1082),
- z dnia 17 lutego 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Kamień” (Dz. Urz. Woj. Pom. poz.1085),
- z dnia 11 marca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Orle” (Dz. Urz. Woj. Pom. poz.1353),

obejmujące swoimi wskazaniem trzy z pięciu znajdujących się na tym terenie jezior lobeliowych wraz z ich otulinami. Jezioro Dolskie ma dodatkowo status gminnego użytku ekologicznego, na terenie którego obowiązuje Uchwała nr 24/XXXIV/97 Rady. Miasta i Gminy Miastko z dnia 4 kwietnia 1997 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne. Zatem tut. organ stoi na stanowisku, że najcenniejsze elementy obszaru Natura 2000 już są objęte planami ochrony.

c.d. uwag:

4. *„Jesteśmy świadomi, że użytkowanie lasu może być użytkowaniem rębny lub przedrębny. Jednak, las może być też pozostawiony bez użytkowania. Dlatego nie można traktować użytkowania przedrębnego jako synonimu braku użytkowania rębnego. Jeśli chodzi o środek ochrony, który ma być wyłączeniem użytkowania rębnego, to należałoby sformułować to „użytkowanie co najwyżej przedrębne” (co należy rozumieć jako użytkowanie przedrębne lub brak użytkowania). Nie sposób się natomiast zgodzić, że „użytkowanie przedrębne” jest środkiem ochrony torfowisk – dla torfowisk takie użytkowanie może być co najwyżej neutralne.”*

Uwaga została uwzględniona. Zapis działania zmieniono na: „użytkowanego co najwyżej przedrębnie lub pozostawionego bez użytkowania”.

cd. uwag:

5. *„Zapis o możliwości prowadzenia cięć przerębowych nie jest tożsamy z wnioskiem o stosowanie rębni przerębowej (V). Cięcie przerębne może być też, w pewnych warunkach, elementem niektórych rębni stopniowych (np. rębni IVd stopniowej udoskonalonej)”.*

Uwaga została uwzględniona. Zapis działania zmieniono na „*użytkowanego rębnią częściową lub stopniową, w szczególności z zastosowaniem cięć przerębowych, a z wykluczeniem cięć zupełnych*”.

Informację o projekcie zmiany zarządzenia zamieszczono w publicznie dostępnym wykazie danych pod numerem 221/2016.

Projekt zarządzenia został ponownie uzgodniony, w trybie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525 ze zm.) z Wojewodą Pomorskim, pismem nr PN-I.0041.59.2016 z dnia 01.12.2016 r. (data wpływu 05.12.2016 r.).